

“El paper principal en la construcció de la pau, el tenen les persones”

daven després de la bomba, com un tricicle que s'exposava tot cremat, uns pots de vidre deformats per la calor, la roba, tot destruït...Hi havia també unes figures de cera que representaven com quedaven les persones després d'haver caigut la bomba amb la pell esquinçada, cremada, que queia. Hi havia gent que aquesta visió li va marcar molt. En un sol minut et pot canviar totalment la vida.

Vas assistir a l'homenatge a les víctimes del bombardeig d'Hiroshima el dia 6 d'agost.

Hi havia un acte institucional en què hi va assistir el secretari general de les Nacions Unides, —això em va sorprendre molt—, el primer ministre del Japó, l'alcalde d'Hiroshima i també els supervivents (els *hibakusha*). També hi van participar nens amb els escrits que van fer a les escoles. Es van deixar anar uns coloms i tothom va aplaudir. La seixantena de joves hi vam assistir com a oients. Durant aquest dia hi ha però altres actes d'homenatge més populars, tots enfocats a alertar sobre el perill de les armes nuclears.

Com són aquests actes populars?

A Hiroshima hi ha el riu Motoyasu i es bifurca en quatre o cinc braços, hi ha una sèrie d'illots connectats per ponts, és una ciutat peculiar per això. Es fa un acte amb fanalets a la vora del riu. Compres el teu fanalet, que és un fusta en forma de creu on hi ha una espelma i una tela que es plega en forma de rectangle. Fas un dibuix o un missatge sobre la pau, el muntas i l'encens. Fas una cua i el deixes anar al riu. És molt maco perquè l'acte comença quan es fa de nit i quan és fosc el riu ja és ple de llanternes, que l'aigua es va emportant.

Què expressen els supervivents?

No manifesten rancúnia, suposo que ja van tenir

temps de sentir-ne. Nosaltres vam escoltar el testimoni d'una supervivent que tenia 8 anys quan hi va haver el bombardeig. A partir d'aleshores tot va ser diferent. Al final va explicar que no volien sentir odi, ni buscar responsables, que no volien venjança si no simplement que no es repetís mai més. Els missatges de tots aquests supervivents van en la mateixa línia. Ens va demanar que difonguessin el seu testimoni a les nostres ciutats perquè ho van passar molt malament.

Itarte va explicar a joves de diverses nacionalitats què es fa a Granollers per treballar el valor de la pau

Vau tenir temps per conèixer una mica més la cultura japonesa.

Un dia vam anar a un institut i, a la tarda, a un club de kendo (art marcial). Un altre dia vam conèixer la cerimònia del te, vam fer uns pastissos tradicionals i vam sopar sushi tradicional. Van fer la cerimònia del te en una casa de samurais d'estil tradicional en la qual tot està organitzat perquè el visitant se senti còmode i prengui el te amb tranquil·litat. Té un ritual molt seriós. T'arriba per la banda dreta, has de girar el bol abans de beure'l i fer servir un paper per assecat-te. Com totes les coses tradicionals, s'està perdent.

Quin paper creus que tenen les ciutats en la construcció de la pau?

El paper principal en la construcció de la pau, el tenen les persones. Sens dubte. Si les persones s'organitzen en ciutats o estats i poden treballar conjuntament, perfecte. La pau pot ser cosa de continents, d'estats, de ciutats, de pobles, de barris i, en qualsevol d'aquests casos, és de les persones. Una ciutat no pot fer res per la pau si la seva gent no ho vol. I, al revés, potser un estat no vol fer res però si la gent ho vol... crea les plataformes per fer-ho. En aquest sentit si la gent vol, la ciutat té molt per fer.

Marçal Itarte ha recollit la seva experiència a Hiroshima en el blog <https://granollers-ahiroshima.wordpress.com/>

